

Hoofdrapport KPMG/TNO en SIRA Consulting - Onderzoek Gevolgen en administratieve lasten van REACH voor het Nederlandse bedrijfsleven

In opdracht van het Ministerie van Economische Zaken

Zie ook deelrapporten:

- KPMG/TNO - Onderzoek Gevolgen van REACH voor het Nederlandse bedrijfsleven;
- SIRA Consulting - Onderzoek Effectmeting Administratieve Lasten REACH.

SAMENVATTING EN CONCLUSIES

In opdracht van het Ministerie van Economische Zaken heeft KPMG/TNO een onderzoek uitgevoerd naar de gevolgen van REACH voor het Nederlandse bedrijfsleven. SIRA Consulting heeft een onderzoek uitgevoerd naar de administratieve lasten van REACH en deze vergeleken met de administratieve lasten van de huidige regelgeving. In dit hoofdrapport zijn de resultaten van beide deelrapporten geïntegreerd. Het onderzoek is begeleid door een begeleidingscommissie, die de inhoud van dit rapport ondersteunt.

Directe kosten van REACH: Administratieve Lasten

De directe kosten van REACH zijn de kosten die bedrijven moeten maken om aan de verplichtingen uit de regelgeving te voldoen. Het gaat hier voor REACH uitsluitend om informatieverplichtingen en de kosten om hieraan te voldoen zijn gedefinieerd als administratieve lasten. Concreet betekent dit dat de administratieve lasten van REACH gelijk zijn aan de directe kosten. Het verschil tussen de directe kosten voor de huidige regelgeving en de voorgenomen REACH-regelgeving geeft inzicht in de meer- en minderkosten.

In de twee uitgevoerde onderzoeken zijn de directe meerkosten van REACH voor het bedrijfsleven op hoofdlijnen gekwantificeerd. Onderstaande tabel geeft weer bij welke doelgroepen directe meer- en minderkosten voor het Nederlandse bedrijfsleven optreden.

	Meerkosten treden op voor	Minderkosten treden op voor
Producenten en importeurs van stoffen	Registratie van bestaande stoffen en tussenproducten Actualisatie van nieuwe én bestaande stoffen	Nieuwe stoffen onder de 10 ton en stoffen in R&D-trajecten
Downstream gebruikers (formuleerders en verwerkende industrie)	Melding van toepassingen en informatieverstrekking over blootstelling Veiligheidsinformatiebladen	
Importeurs van artikelen	Melding import van stoffen in artikelen	

REACH is onder meer gericht op het invullen van het kennistekort over bestaande stoffen. Vanwege de omvang van de hieruit voortvloeiende activiteiten is een infaseringsperiode van 11 jaar gepland. De totale directe meerkosten gedurende deze periode bedragen € 46 miljoen per jaar. Deze kosten zijn als volgt samengesteld:

- € 21 miljoen per jaar voor importeurs van artikelen;
- € 20 miljoen per jaar voor producenten en importeurs van stoffen;
- € 5 miljoen per jaar voor downstream gebruikers.

Naast de jaarlijkse kosten in de infaseringperiode dient ook rekening te worden gehouden met eenmalige kosten voor het kennisnemen van de regelgeving. Het gaat hierbij om kosten die bedrijven maken om de REACH regelgeving te begrijpen en te vertalen naar hun eigen bedrijfsactiviteiten. Deze eenmalige kosten kunnen oplopen tot circa € 250 miljoen. Door gerichte communicatie van de overheid aan het bedrijfsleven kunnen deze kosten echter worden gereduceerd.

Een van de gevolgen van de meerkosten voor producenten en importeurs van stoffen is een stijging van de kostprijs. De grootste stijging – in de orde van grootte van 6% – is te verwachten voor stoffen die door een producent of importeur in volumes tussen de 1 en 10 ton per jaar op de markt worden gebracht. Naar mate het volume van de stoffen die op de markt worden gebracht toeneemt, zal de kostprijs minder stijgen. Voor stoffen met een volume van meer dan 1.000 ton per jaar, wordt bijvoorbeeld een stijging van circa 0,5% van de kostprijs verwacht.

Indirecte effecten van REACH

De indirecte effecten van REACH hebben betrekking op het gedrag van producenten en importeurs van stoffen en de gevolgen hiervan voor de zogenaamde downstream gebruikers in de productketen. Op basis van de thans beschikbare informatie is een betrouwbare kwantificering van deze indirecte effecten van REACH voor het Nederlandse bedrijfsleven niet mogelijk. Een samenvatting van de kwalitatieve aspecten van deze indirecte effecten is in de onderstaande tabel opgenomen.

Doelgroepen	Kosten	Baten
Producenten en importeurs van stoffen	<ul style="list-style-type: none"> - Verlies aan omzet door verbod of beperking risicovolle stoffen - Verlies aan omzet door het wegvallen van stoffen met lage volumes, omdat deze sterkere prijsstijgingen zullen ondergaan. 	<ul style="list-style-type: none"> - Meer transparantie over risico's van chemicaliën - Kosten voor beheersing risico's van bepaalde stoffen vervallen. - Verbetering concurrentiepositie binnen Europa - Minder risico op aansprakelijkheid
Formuleerders (1 ^e lijn downstream gebruikers)	<ul style="list-style-type: none"> - Kosten voor herformuleren van preparaten - Verslechtering van exportmogelijkheden buiten Europa - Vertraging marktgerichte innovaties door tijdelijke inspanning voor infasering van REACH 	<ul style="list-style-type: none"> - Vermindering van risico's op de werkplek - Op termijn vermindering van werkgerelateerde ziektes
Verwerkende Industrie (2 ^e lijn downstream gebruikers)	<ul style="list-style-type: none"> - Kosten voor aanpassing producten of processen - Verslechtering concurrentiepositie t.o.v. buiten Europa in specifieke segmenten 	<ul style="list-style-type: none"> - Vermindering van risico's op de werkplek - Op termijn vermindering van werkgerelateerde ziektes
Importeurs van artikelen	<ul style="list-style-type: none"> - Importbarrières voor een deel van de artikelen 	
Eindgebruikers		<ul style="list-style-type: none"> - Beschikbaarheid minder risicovolle producten

Uit de onderzoeken is naar voren gekomen dat MKB-bedrijven over het algemeen gevoeliger zijn voor REACH omdat zij een beperktere capaciteit hebben om producten te herformuleren. Het gaat dan ondermeer om bedrijven binnen de rubber- en kunststofverwerkende industrie, de inkt- en verfindustrie en de specialty chemicals.

Overige effecten van REACH

REACH kent – in tegenstelling tot de huidige Nederlandse regelgeving – geen verplichtingen voor stoffen onder de 1 ton. Bovendien gelden in REACH minder zware verplichtingen voor de registratie van nieuwe stoffen.

De innovatie binnen de chemische industrie – dit is een van de doelstellingen van REACH – zal door REACH worden gestimuleerd, omdat het test- en registratieregime voor bestaande stoffen gelijk wordt aan dat van nieuwe stoffen. Hierdoor verdwijnt het uit de regelgeving voortvloeiende financiële nadeel voor het op de markt brengen van nieuwe stoffen ten opzichte van het gebruik van bestaande stoffen. Het verlichten van de R&D-meldingsplicht zal ook bijdragen aan meer innovatie. Aan de andere kant leidt REACH tot een inspanning voor het testen en registreren, die eventueel ten koste kan gaan van de innovatiecapaciteit van bedrijven. Daarnaast betekent het verdwijnen van bepaalde stoffen dat de “toolbox” voor innovatie minder keuzes biedt. Het netto effect op innovatie is onzeker, maar lijkt op lange termijn positief.